

Författare: Hammarlund C, Ericsson K, Johansson H,
Lundmark R, Olsson A, Pavlovskaja E
& Wilhelmsson F
Språk: Svenska
Dokumentstatus: AgriFood Economics Centre, Rapport 2010:5
Kontakt: fredrik.wilhelmsson@agrifood.lu.se

Abstract

Bränsle för ett bättre klimat – marknad och politik för biobränslen

Om utsläppen av växthusgaser ska minska bör utsläppen prissättas; en följd av detta kan bli att produktionen av biobränslen ökar. Rapporten handlar om hur olika styrmedel för att minska utsläppen av växthusgaser påverkar produktionen av biobränslen och hur ökad produktion av biobränslen påverkar livsmedelsmarknaden och marknaden för skogsprodukter.

Idag snedvrids den internationella marknaden för biodrivmedel av reglerande styrmedel som inte är kostnadseffektiva. För att minska utsläpp av växthusgaser till en så låg kostnad som möjligt bör styrmedel utformas så att det blir dyrare att orsaka sådana utsläpp, oavsett var de kommer ifrån. Styrmedel som sätter pris på utsläpp så att produktionen och användningen av alla bränslen får bära sina kostnader för klimatpåverkan är kostnadseffektiva. Exempel på kostnadseffektiva styrmedel är skatter på utsläpp eller system för handel med utsläppsrätter som gäller i alla sektorer och i alla länder.

Biobränslen orsakar utsläpp av växthusgaser vid markomvandling, vid odling, skörd eller avverkning och förädling. En effektiv politik innebär därför att biobränslen, precis som fossila bränslen, ska belastas med kostnader för sina utsläpp. Kostnaderna bör i första hand belasta utsläppen, inte varorna, för att undvika snedvridningar. Annars finns risken att utsläpp flyttar från en typ av produktion till en annan.

Ökad efterfrågan på jordbruksvaror för att producera biobränslen medför att mer mark efterfrågas och att markpriserna stiger. Hittills har effekterna på markomvandling varit begränsade. På längre sikt kan däremot markomvandlingen komma att öka. Ökad avkastning på befintlig mark kan täcka upp för en del av produktionsökningen, men enligt ekonomiska modeller kommer en betydande del av produktionsökningen att innebära att betes- och skogsmark omvandlas till åkermark.

I Sverige har de klimatpolitiska styrmedel som införts, främst koldioxidskatten och elcertifikatsystemet, lett till en ökad efterfrågan på skogsbränslen. I dagsläget används främst avverkningsrester som bränsle, men ökad efterfrågan från energisektorn kan leda till att även massaved blir intressant. Då kan den svenska skogsindustrin missgynnas i förhållande till skogsindustrier i länder med lägre koldioxidskatter.

Får ej citeras utan tillåtelse

Datum: 101130